

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA

AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen hetenkint kétszer: vasárnap és oszöntörökön. — ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Egész évre 10 K, félévre 5 K, negyedévre 2 K 50 fillér. Községek, papok,
gazdasági egyleti tagok és községi előjárók egész évre 8 K, tanítók, községi
s körjegyzők szintén egész évre 7 koronáért kapják. — Egy példány 10 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ: **BETEGH PÁL** LAPTULAJDONOS
FŐMUNKATÁRS: **FÜLEI SZ. LAJOS.**

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL: Kossuth Lajos utca 15. szám, (hova a
kéziratok, hirdetések és előfizetések küldendők. — Apróhirdetések az avankint
4 fillér-, vastagabb betűvel 8 fillérért, más hirdetések olcsó árszabás szerint
Nyílt-tér sora I K. — M. kir. postatakarékpénztári cheque-számla 10.489. sz.

Székelymentési akció.

IX.

Amint az előző cikkelyben láttuk, a méhészkedés igen alkalmas volna és lehetne az évi jövedelem fokozására. Ennek általános elterjesztése azonban a székely méhészeti terület nélkül meg nem közelíthető. Minden embernek megvan a saját elfoglaltatása s nem követelhető, hogy mások oktatására a legjobb akarat mellett is, időben bár, áldozatot hozzon. Némelyek meg épen féltékenyek ismereteikre, nem szívesen közlik másokkal; vannak, kiket a csunya irigység is visszatart ettől. Így hát nem marad hátra egyéb, mint hogy az állam gondoskodjék a méhészeti ismeretek elterjesztéséről. Ennyit a székelység állami és nemzeti szempontból ugyan csak meg is érdemel.

De folytassuk az állami támogatás méltatását más irányban is.

A lóanyag javítására vonatkozó, már fönnebb érintett állami fölsegítést a hasznos intézkedések közé soroljuk. Ez természetes. Melyik lovasgazda ne ohajtana, hogy szebb, mutatósabb, pénzesebb, értékesebb paripái legyenek?!

Csakhogy körültekintő tájékozódásnak, mély tanulmányozásnak, előre vető számításnak kellene minden újítást megelőznie s nem egyszerre esni neki egy meglevő állapot eltüntetéséhez. Ezt javasolja a józan megfontolás, mert különben tévedések, hibák csuszhatnának be, melyek a meghozott áldozat értékét legalább részben esetleg kétségessé tehetik. A helyi ismeret, tapasztalat felhasználandó.

Midőn pl. az állami méneket katonai

gondozás s felügyelet mellett szélesztették a székely községekbe, a szolgabírák, hivatalbeliek, előkelők ünnepies díszszel, dicsbeszédekkel fogadták az állam figyelmét. Csikmegyében s nevezetesen Gyergyó egyik községében, Ditróban, pedig a nép, az egyszerű polgárság, a szép állapot megjelenésének épen nem örvendezett. Sőt készkek lettek volna a község pénztárával megfizetni az államnak a szállítási költségeket, hogy a méneket tőlük vissza szállítsák, mert így szólának: ezekkel a cifra ménlovakkal fogják segítségül tönkre tétetni a mi drága lovainkat. — Igazok volt.

Egy része a »hivatottak«-nak jót nevetett e kifakadáson, mások haragudtak, egyesek vastag tudatlanságot láttak e tiltakozásszerű felszólalásokban. Mult az idő. Új lónemzedék állott elő. Egy alkalommal valami gazdag angol fordult meg a vidéken. Egy pár régi fajta székely lóra akadván, azonnal kifizette a mennyit kért érte a tulajdonosa. Megjegyezte: hát mit hoznak ide más lovat; a székely nem tudja miye van s nem tudja megbecsülni.

Elcsudálkozott, hogy miért nem szaporítják, miért nem tenyésztik e drága lóanyagot. Később a m. kir. állam pénzén előadásokat tartottak gazdasági szaktudósok, fölhivták a gazdákat erélyesen, lelkesen, hazafias páthosszal, hogy a mokány (békási, gyergyói) féle lófajt, ahol csak lehetséges még, tisztán igyekezzenek szaporítani, tenyészteni. Nincs ennél jobb faj hegyes vidékre. És újra hozzá fogtak a tenyésztéshez, de már nagyon kevés maradt volt. —

Ime tehát az állam áldozatot hozott, hogy egy lófaj nemesíttessék — az az ki-

pusztíttassék, azután költött arra, hogy ama fajta első sorban tenyésztessek. Ez veszlegetés. A magyarázat hozzá a következő:

A havasos vidékeken, nevezetesen Csikban, Gyergyóban, Udvarhelyvármegye havasalji községeiben talán még a talárdombi (1658.) lovastalárok leverése óta egy lófaj volt meghonosodva, kis fejű, hatalmas szügygyel, erős lábakkal, leomló hosszukás hajzattal és ilyen sörénnyel s gömbölyü testével igen szépek tűnt föl. E lovak jórészt középtermetűek voltak. — Mind megannyi sárkány, pezsgő, gyors vérű, kitartó. Akár hetekig járhatott szekereskedni a székely, nem volt baj. A kádvastagságu tutajfa óriásokat a meredek hágókon könnyű szerrel hordották vele. A fiatalok, pihenők, a hosszú tél nagy részét a szabadban töltötték, míg a hó elnem fedte a földet, legelésztek. Edzett, szívós állatfaj vala. Kevéssel megelégedő. A keheesség rendszeresen csikó korában járta meg észrevétel nélkül, később nem volt e miatt veszedelme. Hü segítő társa volt a székelynek az élet küzdelmeiben. És ez a faj nagyrészben eltűnt.

Az új, »nemesített« fajnak nagyobb a feje, magasabb a szügye s keskeny lábai gyengék, hegyoldalokon vagy nagy utazásban már nem bír annyira. Többnyire hamar istállóra kell fogni, hanem megfagy; jobb takarmány kell számára, gyengébb, kényesebb, mint a régi, a betegség is inkább járja. Tehát visszaesés történt a székelység kárára. Ezért mondják, hogy az állami segítség alkalmazása fölött tartunk szemlét nemes szándékkal, mert aki a vízben ül, az érzi mégis legjobban, hogy milyen hideg, vagy milyen meleg a víz.

(Gyergyóditró.)

Józsa Sándor.

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRGÁJA.

Állatvédelem a nevelés szolgálatában.

Irta. Fülel Sz. Lajos.

A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárgyja.

II. Az iskola.

Az iskola egyik legfőbb feladata, hogy a családi nevelésnek segítségére legyen és benne a gyermek megtalálja mindazt a jót és szépet, amit a gyermek szülőinek körében látott. Ez áll az állatvédelemre is. Sőt a tanítónak meg kell ragadni az állatvédelmet, mint egyik alkalmas nevelési eszközt. Mert a tanító egyszersmind nevelő is, ki a gyermek szívét művelni van hivatva. Azért az iskolai olvasókönyvekben igen helyesen vannak felvéve az állatvilág hasznát feltüntető olvasmányok, melyekkel az állatokról nemcsak ismertetést nyújtunk, hanem azoknak becsülését, gondozását is a gyermekek szívébe oltjuk. Ezeket a szempontokat kell szem előtt tartanunk a fali táblákon feltüntetett állatok szemléltetésénél is. Gyönyörű és hálás tér nyílik itt a gyermek szívéhez beszélni. Mikor a tanító például a fecsképár szorgalmas házépítéséről, kicsinyeinek gondos ápolásáról; a méhek munkásságáról, a hangyák szorgalmáról beszél s a gyermek figyelmét az állatok kedves családi életére irányozza, melynek öröme, fájdalma, gondja velünk közös: az állatvédelmi eszmékkel oly erkölcsi és esztetikai érzésnek veti meg alapját, mely a gyermeknek ki-

számíthatatlan áldást nyújt egész életére nézve.

Ezért Aesopus a gyermekvilág legrégebbi klaszszikususa. Hatásának egyik titka — mint Felméri Lajos mondja — az, hogy az állatországot szerepelteti. Valóban „az állatország a maga kereketlen, egyszerű mivoltában, társas életük egyszerűsége, háztartásuk (méhek, hangyák) meglepő volta, műöszönük bámulatos nyilvánulatai: mind igen alkalmasok arra, hogy az állatokat mesékben az emberek jó és rossz vonásaival felruházzuk s velük a gyermek képzeletét, itéletét, okoskodását, szellemi és erkölcsi érzületét gyakoroljuk. A tanuság husává és vérévé válik.“

Ezért tartom én nagyfontosságú tényezőnek a nevelésben azt, mikor a költők állatvédelmi kis versekkel, az írók tanulságos mesékkel, a festők bájos zsánerképekkel nemcsak gyönyörködtetni, de nevelni is sietnek az apróságokat. Az efféle olvasmányok, képek idomítják a gyermekek észjárását, javítják, finomítják izlését.

Tisztelettel és hálával emlékezem meg itt a közoktatásügyi és földmívelési kormányról, valamint a székes főváros tanácsáról, hogy az állatvédelem nevelői hatását s az életre kiható fontosságát elismerve, annak az adott viszonyok szerinti kultiválását iskoláikban elrendelték s ezáltal nemcsak erkölcsi, de nagy közgazdasági érdeknek is tiszteletreméltó szolgálatot tesznek.

(Vége köv.)

Kutny Irma,

Lapunk mai száma 6 oldal.

ISS
encsége

!
isérletet nem
yen egy sze-
ázában, mert

AGY!

rsjátékban
sérletet KISS

AGY!

rsjátékokban
bankházában.
énk volt már

000.000

000.000

000

izetni.

szszük a leg-
nálunk nyert
indenki meg-
knek különö-
nyeremények
lje meg sze-
n, mert

AGY!

huzása folyó
lesz.

lead 1 K 50 f.
egész 12 K.

sTsa

rusító helye.

örüt 19. sz.

matók.

TÓDA

s női
min-
gyer-

szték
kban,
kben,

nagy

alsó-

Szappanok, illatszerek, fog- és ruhaképek

A hét története.

Váratlan események a politikai válság dolgában e héten nem állottak be. A válság még huzamos ideig el fog húzódni, a min mitse változtat, hogy a képviselőház időközben ülésezik és ez idő szerint a feliratot tárgyalja.

Velenczében a magyar-osztrák és az olasz külügyminiszterek találkoztak, hogy barátságos tanácskozás útján elsimítsák a két monarchia közt fönforgó ellentéteket. Ugy hiszik, hogy ez teljesen sikerült és a két állam közti barátság a találkozás révén ismét megszilárdult.

Keletáziában háboru van, ezt tudja az egész világ. De a mi az utolsó időben hír érkezik onnan, abból bizony nem igen lehet kielégíteni az olvasó kíváncsiságát, ha csak be nem éri azokkal a tudósításokkal, melyek holmi diplomáciai bonyodalmakról szólnak. Ez a háboru azonban arra a tapasztalatra tanított, hogy a hosszabb csend mindig nagy, véres mérszárlások bevezetését szokta jelenteni. Ezuttal a nagy összeütközés színhelye a tenger lesz.

Ugy látszik, hogy magában Oroszországban sokkal harciasabb a hangulat, mint a távol Keleten. Erre vall az is, hogy a héten olyan iszonyatos vérengzés folyt Moszkvában, mely alig maradt mögötte a híres pétervári vérfürdőnek. A katonaság minden közvetlen ok nélkül lövöldözött a tömegre, összekaszabolt mindenkit, ki keze ügyébe került. Mennyi volt e kegyetlenségek áldozata, biztosan nem lehet tudni, mert a hivatalos jelentés csak száz halotról számol be, de ennél bizonyára sokkal több a halottak száma, egészen eltekintve a számos sebesültől.

Hogy vérengzés nemcsak háboruban, forradalomban fordul elő, annak bizonyítást egy Brassóban állomásozó közös tiszt, Klöhler Gyula tüzérőhadnagy adta, a ki poharakat vagdosott egy polgári társaság felé, s a mikor az egyik polgár, Hornung Gyula maganzó ez ellen tiltakozott, kardot rántott és Hornung fejére csapott, ki súlyosan megsebesülve összeesett. A városban az eset miatt nagy a felháborodás.

Egy uri asszonyt azzal vádolnak, hogy meggyilkolta a férjét. Van már két hónapja, hogy Zágoni Mózes postatisztet halva találták lakásán. Azt hitték, hogy öngyilkos lett. Most névtelen levél érkezett a rendőrséghez, mely azt állítja, hogy Zágonit felesége gyilkolta meg. Minthogy még egyéb gyanúk is merültek fel, vizsgálati fogásba helyezték az asszonyt, aki erősen tagadja, hogy bűnös. A megindított vizsgálat van hivatva kideríteni, mi igaz a vádból.

A véres tettekre való hajlam már fiatal gyermekekre is átragad. — A héten Pécsen egy Stern Walter nevű VIII. oszt. gimnáziumi tanuló, az érettségítől való félelmében föbe lőtte magát, egy másik gimnáziumi tanuló pedig, Dudás Emil, ki a zentai gimnázium hetedik osztályába járt, a tanteremben agyonlőtte egyik társát, Katona Imrét, egy özvegyasszony gyermekét. A gyilkos fiut tartóztatták.

Nagy cigányháboru folyt hétfőn hajnalban Gulács községben. Szikszai Lajos gulácsi cigányprimás bandája rontott neki a Tarparól hozatott muzikusoknak, mert Gulácson játszottak. A verekedő cigányok késelték egymást, s már kettő közülük meghalt, négy pedig súlyosan megsebesült, a mikor a községi bírósággal állította végre helyre a rendet, hogy tüzfecskendővel vizsugarakat löveltetett a verekedőkre. A hideg víz lehűtötte a heves cigányok harci kedvét, mire aztán a csinos kompánia ép kézláb maradt tagjait szépen bevezették — a dutyiba.

Udvarhelyvármegye szabályrendelete a területén levő fürdők és gyógyhelyekről.

(Vége)

32. §. A fürdőorvosok működésük tekintetében a vármegyei főorvos ellenőrzése alatt állanak, kinek figyelemztetéseit figyelembe venni tartoznak.

A vármegyei főorvos a gyógyhelyen letelepedett összes orvosokat évadonként legalább egyszer, de szükséghez képest többször is tanácskozás végett összehívhatja, illetve összehívni tartozik.

A tanácskozás tárgyát mindazon észleletek, panaszok és óhajok képezik, melyek a fürdőző közönség egészségügyi szempontjából felmerülnek

A tanácskozás eredményét a főorvos a vár megye alispánjának bejelenti, aki a netán szükséges intézkedéseket megtenni tartozik.

33. §. A fürdőtulajdonos (bérlő) köteles vagy személyesen vinni a fürdő igazgatását, vagy pedig maga helyett állandó helyettesít (igazgatót) alkalmazni, aki őt a közönséggel szemben képviselje, állandóan a fürdőtelepen legyen, hivatalos órái legyenek, melyek alatt a közönség rendelkezésére álljon.

A fürdőtulajdonos (bérlő) tartozik gondoskodni arról, hogy kellő számban kocsik legyenek, melyek meghatározott díjért a vasúti állomáshoz vagy a legközelebbi gyógyszerhához való menésre a vendégek rendelkezésére álljanak.

Tartozik továbbá ott, a hol a fürdő a községtől távol van, küldönczről, továbbá a kirándulási helyekhez vezetőkről gondoskodni.

A fürdőtulajdonos (bérlő) tartozik kellő számú fürdő helyiségről (kabin) és azok kellő felszereléséről gondoskodni és azokat állandóan jó karban tartani.

34. §. Minden háztulajdonos a telkét a legközelebbi köz- illetve sétautal összekötő utnak, a fürdőtulajdonos (bérlő) minden más sétatunak fenntartásáról és pedig kavicsoltatásáról, öntözötéséről és az utakról a sár lehozásáról gondoskodni tartozik.

35. §. Minthogy a források és fürdők, orvosi rendelet nélküli használata gyakran az egészségre káros következményekkel jár, minden fürdővendégnek igen ajánlatos, hogy a fürdőt és gyógymódot csakis orvosi tanács s rendelet szerint használja.

Csupán tisztasági fürdők használata ezen megszorítás alá nem esik.

36. §. A fürdőtulajdonosa gondoskodni tartozik arról, hogy a fürdésre és gyógycélokra szánt víz eredeti tisztaságában használtassék fel.

Evéghől köteles a medenczékét fü, ágak, falevelek s egyéb a viztükrön összegyűlendő piszoktól (békanyál) állandóan és gondosan tisztítani, továbbá a gyógyforrások környékét a legtisztábban tartani, a kutakat befedni és idegen anyag hozzájutásától megóvni. Köteles továbbá a fürdőhelyiségeket a legnagyobb tisztaságban tartani.

Végül gondoskodni tartozik arról is, mikép a fürdőben mindig kellő mennyiségű és minőségű ivóvíz legyen.

37. §. A medenczék vizét szolgáltató forrásnak vízbősége hatósági orvos közbenjöttével pontosan megállapítván, a medenczék vize a hatósági orvos által megállapított időben lecsapolandó.

38. §. A mennyiben a fürdőbiztos és a fürdőorvos, idény közben azt találják, hogy a köztisztasági szabályok nem tartatnak be, jelentés tennő az elsőfoku egészségügyi hatóságnak, amely a fürdők használatát a hiányok helyrehozataláig megtilthatja.

39. §. A fürdő tulajdonosa egy fürdői jégverem felállításáról és abban az egész évadra elegendő jégkészletről gondoskodni tartozik.

40. §. A fürdőtulajdonos (bérlő) köteles a fertőző betegek részére az 1899. évi 28821. szám alatt kiadott belügyminiszteri rendeletben foglalt követelményeknek megfelelő két szobát készen tartani és ápoló lakásról is gondoskodni.

41. §. Mindennemű fürdés egyedül a fürdőtulajdonostól, illetve ennek közegeitől váltott fürdőjegy alapján történetik és a fürdők csakis ezen fürdőjegy előmutatása után használhatók.

42. §. A fürdőjegyek alakját és tartalmát a fürdőtulajdonos határozza meg.

Általában az egyes személy fürdésének időtartama, a levetkőzést és öltözködést is beleszámítva, legfeljebb egy óra hosszúra terjedhet. Ettől való eltérés csak a fürdőorvosnak esetéről-esetre kiadott rendeletére történhetik.

43. §. Kádfürdőben minden vendégnek joga van a részére rendelt fürdő készítésénél jelen lenni, a víz hőfokát az ottan e célra alkalmazott hőmérő segítségével ellenőrizni.

A társas fürdőben ugyanezen célra uszó vagy könnyen hozzáférhető hőmérők alkalmazandók. Minden kádfürdőben a kád felett vagy mellett a kádban ülő által könnyen elérhető s mindig jól működő jelzőkészülék (csengő) alkalmazandó.

44. §. A társas fürdőt igénybevevők kötelesek illetémes fürdőruhákban megjelenni és a fürdőtársakkal szemben minden az illem szabályaival meg nem egyező cselekményektől tartózkodni. Társas fürdőben, medenczében uszni, zajosan társalogni nem szabad. Ugy szintén undorító kűteggel vagy ragályos bajban szenvedőknek a társas fürdő használatát tilos.

Erre a fürdőbiztos és fürdőorvos felügyelni tartozik.

45. §. A fürdő tulajdonosa a fürdővendégek kényelmére és szolgálására kellő számú szolgálattal, rendesen díjazott cseled-személyzetről gondoskodni köteles, melynek tagjai azonban feddhetetlen életű és tiszta erkölcsű egyének legyenek.

Ennek ellenőrzése a fürdőbiztos hatáskörébe vág. Hogy a fürdőbiztos feladatának megfelelően, tartozik a tulajdonos a szolgálak és cseledek

nevét lajstromba vezetés végett a biztosnak bejelenteni.

46. §. Teljesen vagyontalan betegeknek, kik vagyontalanságukat okmányilag igazolják, lehetőségig ingyenes gyógyfürdő engedélyezendő.

V. Fejezet.

Büntető határozatok.

47. §. Az ezen szabályrendelet 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 44 §-aiban foglalt rendőri tilalmaknak vagy rendelkezéseknek megszegése kihágást képez és a mennyiben nem törvény vagy miniszteri rendelet alapján büntetendő, jelen szabályrendelet alapján 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik.

VI. Fejezet.

Végrehajtási és záró határozatok.

48. §. Jelen szabályrendelet a járási főszolgabirónak és az illető községi hatóságnak különbeni törvényes jogait és kötelességeit nem érinti.

49. §. A jelen szabályrendelet keretén belül a járási főszolgabiró és a fürdőbiztos által tett intézkedések kézbesítésüktől vagy közzétételüktől számított 15 nap alatt az alispánhoz, onnan pedig a közig. bizottsághoz felelbevezetők.

50. §. Az ezen szabályrendeletben büntetendőknek minősített összes cselekmények és mulasztások, mint rendőri kihágások az 1879. évi XL. t. cikkben és a közigazgatási hatósághoz utalt kihágási esetekben követendő eljárást szabályozó 38547—80. számú belügyminiszteri rendeletben előírt szabályok betartásával bírálandók el.

51. §. A jelen szabályrendelet alapján büntetendő kihágások tárgyában első fokon a fürdőbiztos, másodfokon az alispán és harmadfokon a m. kir. belügyminiszter bíraskodik.

Egyházi élet.

Meghívó. Az udvarhelyköri „Dávid Ferencz-Egylet folyó évi május hó 25-én (csütörtökön) Lokodban közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Isten-tisztelet, tartja Ajtai János almai lelkész. — 2. Elnöki megnyitó. 3. Felolvasást tart Péter Sándor várdorfalvi lelkész. 4. Szavalt Vári Elek keményfalvi tanító. 5. Felolvasást tart Ürmösi Károly jánosfalvi lelkész. 6. Elnöki bezáró. Szünet után az iskolában: 1. Jegyzőkönyv olvasás. 2. Pénztárnoki jelentés. 3. Könyvtárróli jelentés. 4. Tisztújítás. 5. Jövő gyűlés helyének meghatározása. 6. Indítványok, jelentések. Tudnivalók: a) A gyűlés d. e. 9 órakor kezdődik. b) Az Isten-tisztelet alatt és a többi tárgysorozati darabok között egyházi és műzenekeket lesznek. c) A mérsékelt áru közében résztvenni szándékozók, sziveskedjenek erről lokodi lelkész fiától a hó 20-ig értesíteni. d) A persely a kegyes adományok elfogadására lesz kitéve.

Tan- és nevelésügy.

Pályázati hirdetés. A V. K. M. 33473—1906. számú rendelete alapján. A székelykeresztúri m. kir. állami tanítóképző-intézet I-ső osztályába az 1905—1906. iskolai évre felvesszünk oly éptestű, épszervezetű, egészséges ifjakat, akik 14-ik életévüket betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek és a gymnasium, vagy a reáliskola, vagy a polgári iskola legalább 4. alsó osztályát, vagy a felső népiskolát jó sikerrel elvégezték, vagy a jelen év június hó végéig elvégzik.

A felveendő 30 ifju közül 18 bentlakás, reggeli ebéd és vacsora, 2 bentlakás, ebéd és vacsora, 2 ingyen ebéd, 2 évi 120—120 K, végül 1 évi 100 K ösztöndíj kedvezményében fog részesülni. A kedvezmények a középiskola vagy polgári iskola IV. osztályát végzett kitünő és jeles előmeneteli növendékeknek fognak adományoztatni. A bentlakók ingyen lakást, fűtést, világítást és mosatást élveznek. Ingyen gyógykezelésben minden rendes tanuló részesül.

A felvételtől sajátkezűleg irt és 1 koronás bélyeggel ellátott folyamodások tanítóképző-intézetünk igazgató-tanácsához címezve jelen év május 31-éig alulirothoz küldendők be.

A folyamodásra a következő és szabály szerinti felbélyegzett okmányokkal szerelendő fel: 1. Iskolai bizonyítvány az 1903—1904. iskolai évről s igazgatói igazolvány (félévi értesítő) arról, hogy az illető a jelen 1904—1905. iskolai évben mely osztálynak a tagja s milyen magaviselettel és előmenetellel tanult? A jelen tanévi végbizonyítvány július 1-éig az igazgatósághoz utólagosan beküldendő. 2. Születési bizonyítvány. 3. Tiszti orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó semmi olyan testi fogyatkozásban, fejletlenségben vagy eltorzulásban nem szenved, amelyek a tanítással járó nehéz foglalkozásban akadályoz-

a biztosnak be-
n betegeknek, kik
igazolják, lehető-
lélyezendő.

lelet 13, 14, 15,
5, 26, 28, 29, 36,
naknak vagy ren-
gást képez és a
niszteri rendelet
rendelet alapján
tétéssel büntet-

rozatok.

a járási főszolga
óságának külön-
égeit nem érinti.
keretén belül a
s által tett intéz
zétételüktől szá-
z, onnan pedig a

etben bünteten-
nyek és mulasz-
1879. évi XL. t.
ghoz utalt kihá-
ási szabályozó
eri rendeletben
andók el
alján büntet-
okon a fürdőbiz-
madfokon a m.

et.

Dávid Ferencz-
n (csüörtökön)
rozat: 1. Isten-
i lelkész. - 2.
t Péter Sándor
i Elek kemény-
nösi Károly já-
Szünet után
asás 2. Pénz-
entés. 4. Tiszt-
ghatározása 6.
k: a) A gyűlés
entisztelet alatt
között egyházi
ékelt áru köz-
sziveskedjenek
ig értesíteni. d)
fogadására lesz

ésügy.

A. 33473—1906.

elykeresztúri
ézet 1-ső osz-
vre felveszünk
ges ifjakat, akik
8 évesnél nem
y a reálisokla,
alsó osztályát,
elvégezték, vagy

bentlakás, reg-
ebéd és va-
20 K, végül 1
en fog része-
a vagy polgári
és jeles elő-
dományoztatni.
világítást és
elésben minden

és 1 koronás
nitőképző-inté-
jelen év má-
be.

szabály szerint
dő fel: 1. Is-
4. iskolai évről
étesítő) arról,
iskolai évben
magaviselettel
névi végbizo-
ghoz utólagos-
onyítvány. 3.
hogy a folya-
sban, fejletlen-
vend, amelyek
an akadályoz-

nák vagy pedig a serdülő gyermekek illetlen gunyolódását önként kihívják. A tisztí orvosi bizonyítványoknak részletesen kell továbbá tanuskodnia arról, hogy a folyamodó növendék teljesen egészséges, ép szervezettel bír s hogy különösen látási, hallási és beszélő organuma hibátlan. A felvett növendéket a beiratkozás alkalmával az intézeti orvos is megvizsgálja. 4. Ujraoltási bizonyítvány. 5. Hiteles községi vagy szegénységi bizonyítvány, a szülők társadalmi állásának felemelítésével, azoknak vagyoni állapotáról, kimutatva ebben részletesen, hogy a szülők ingatlan birtokuk, üzletük, iparuk vagy hivataluk után s netalán egyéb forrásokból mily összegű évi jövedelemre számíthatnak, vagy esetleg a növendék nem bír-e magánvagyonnal s ha igen, annak jövedelme hová fordították? 6. Hiteles családi kimutató (lelkési hivatal vagy községi előljáráságtól), melyben kimutatandó a családtagok száma névszerint, azoknak egyenkint az életkora s az, hogy közülök hány van a családfő közvetlen gondozása alatt és hány van távol a szülői háztól s a távollevő mily mértékű neveltetési költséggel terheli meg a családfőt.

A II., III. és IV. osztályba csak azok vétetnek fel, akik a megelőző évfolyamot intézetünkben mint rendes tanulók sikeresen elvégezték.

Minden felvett ifju köteles lesz magával hozni 1—1 rendbeli tisztességes nyári és téli ruhát, 6 pár változót, 3 hálóinget, 12 zsebkendőt, 6 törülköző kendőt, 6 pár kapcát vagy harisnyát, 1 párnát, 2 párnahéjat, 2 alsó lepedőt, 1 szalmazsákot, 1 paplant, 2 paplanlepedőt és 1 ágysterítőt, továbbá 1 mosdótalat és 1 poharat, végül 2 pár cipőt, fésűt, hajkefét, fogkefét, ruhakefét és háromféle cipőkefét. Minden fehérneműre a tulajdonos neve jegyző-tintával irandó fel. A bentlakók számára ágyról, asztalról és székről gondoskodva van.

Minden folyamodó mellékeljen a kérvényéhez egy helyesen megcímezett levélborítékot is, hogy a nagy szünetben a felvételi értesítést, esetleg az okmányait biztosan megkaphassa. A felvételtől szóló értesítést minden folyamodó a miniszteri döntés leérkezése után azonnal fogja megkapni (legkésőbb augusztus 20-ig).

Székelykeresztúr, 1905. évi április hó 28-án.

UJVÁRI MIHÁLY,
áll. tanítóképző-intézeti igazg.

Különfélék.

Az ivás a forró évszakban.

Az a nézet, miképp veszélyes izzadás közben inni, oly általánosan bevette magát, hogy a katonai menetelő csapatoknak megtiltják az utcákban található kutakból vagy forrásokból való ivást. A boncolásokból, melyeket a menet közben elhunyt katonákon végeztek, több orvos állítása szerint kitűnt, hogy az áldozatul esett katonák vére kevesebb folyékony alkatrészeket tartalmazott. Bár ez a megfigyelés még további bizonyításra szorul, mégis valószínű, hogy viznek a szervezetbe való bevezetése mulhatatlanul szükséges.

A vizivástól feltétlen tartózkodásra utaló szigorú parancs abban lelheti magyarázatát, hogy a test forró hőmérséklete közben ivott hideg víz könnyen okozhat tüdő- vagy mellhártya-lobot, mint azt hideg italoknak mértéktelen élvezete után néha megfigyelhetjük. Itt azonban, ugy lát-szik, tévedés forog fenn, mely a gyakorlatban gyakran vezet félreértésekhez.

Arra a kérdésre: mily hatást gyakorol a hideg víz mértékletes élvezése? következőképpen válaszolhatunk. A vér a testrészekből, a test bel-sejéből kifelé tördül, ezáltal a felbőr fölhevül és sok izzadmányt bocsát ki a testből. Ebben rejlik a veszély. Ha ugyanis ilyen állapotban léghuzamnak tesszük ki magunkat és nem mozgunk, s így elősegítjük a test lehülését, ugy a legveszélyesebb betegségek csiráit fogadhatjuk be, ha megtartjuk azonban testünk előbbi hőmérsékletét az által, hogy folytatjuk a mozgást, ugy alig tehetjük ki magunkat veszélynek.

Más alakot ölt azonban a dolog, ha felhevült testtel ismételen iszunk hideg italt. Legtöbb esetben a mértéktelen italévezet erőnknek hiába-való elfecsérléséhez vezet.

Tudjuk, hogy erő és hűség rokon fogalmak. Minden hideg korttyal kihajtjuk testünkben a hő-séget, vagyis az erőt s általános tapasztalat sze-rint az az utas, a ki nagy hűségben többször iszik hideg vizet, lábaiban csakhamar tulságos gyengeséget érez és abban a mértékben elgyen-gül, amint inni és ismét inni akar. Ily módon aztán a test elveszti ellentállási képességét a be-
tegségek ellen. A katonaságnál a „vizivókat” ha-mar felismerik. Csak nagynehezen képesek a

csapatokat követni, a meneteléseknél elmaradnak és végül benépesítik a kórházakat.

A jó gyölogos menetközben inkább szenved, semhogy innék. Így megőrzi erejét és eléri kitű-zött célját. Általános szabályul szolgálhat, hogy a szomjuság az ivás által csak fokoztatik, mert az erővesztéség ily módon folyton gyarapodik.

Várjunk tehát gyalogláskor az ivással, mig a test rendes hőmérsékletét visszanyerte; azután is csak lassan, kortyonként igyunk. Ha a forróság már-már elviselhetlenné válnék, ugy együnk egy-két savanyu czukorkát, ezek elősegítik a nyálka-képződést, minek következtében megszabadulunk a kellemetlen szárazságtól.

— **Az agyagfalvi székely emlék** javára la-punk szerkesztőségéhez Jakab József muzsnai áll. isk. igazgatótól 5 K érkezett, mint az ottani isk. kolás gyermekek adománya, melyet a folyó hó 2-án Ramocsára történt iskolai kirándulás alkalmával gyűjtött össze a hazefas igazgató. A szí-ves adományt rendeltetési helyére juttatjuk s a muzsnai iskolás fiuk- és leányoknak elismerésün-
ket küldjük.

— **Választó jogosultak figyelmébe.** Székely-udvarhely rendezett tanácsu város országgyűlési képviselővglasztó jogosultjainak jelen évben ösz-szeirt névjegyzéke a központi választmány által vizsgálat alá vétetett és beható megvizsgálás után az 1906-ik évre az ideiglenes névjegyzék megál-lapítottatott. A névjegyzék eredeti példánya, vala-mint az összeíró küldöttség által kihagyott vá-lasztók névjegyzékének eredeti példánya Székely-udvarhely városban, mint a központi választmány székhelyén, annak hirdető tábláján május hó 5-ik napján kitetett. Erről az érdekelteket azon meg-jegyzéssel értesítjük, hogy az 1899. évi XV. t.-c. 146. és 147. §-ai értelmében: a) a névjegyzék ellen saját személyét illetőleg bárki felszólalhat. Ezenkívül mindenkinek jogában áll azon választó-kerületben, melybe tartozik, bármely jogtalan fel-vétel, vagy kihagyás miatt a névjegyzék ellen felszólalni b) A törvény 146., 147. és 151. § ai szerint a felszólalások május hó 5-től 15-ik napjáig adhatók be. c) A felszólalásokat mindenki megtekintheti s a ki a 147. § szerint felszó-lalni jogosítva van, azokra május hó 16-tól 26. napjáig bezárólag irásban észrevételeket nyujthat be. d) A felszólalásokról, valamint az észrevéte-lekről, az illetők kívánságára térti vevények adat-nak. e) A felszólalások és az azokra tett észre-
vételek Székelyudvarhely r. t. város központi vá-lasztmányához intézendők és a szükséges okmá-nyokkal felszerelve, a város tanácsánál nyujtan-dók be. f) A város tanácsa köteles a felszólalá-sokat és észrevételeket külön sorrendben beiktatni s a záros határidő leteltével, az iktató-könyvvel együtt a központi választmánynak azon-al megküldeni, vagy azt, hogy felszólalás nem adatott be, jelenteni. g) A város tanácsa köteles ezen hirdetményt a város területén szokásos mó-don közhírré tenni. Székelyudvarhelyt a város központi választmányának 1905 évi április hó 27-én megtartott üléséből. Demeter Dénes, köz-ponti v. enők. Gálffy Endre, központi v. jegyző.

— **Halálozás.** Pál Albert budapesti I ker. Attila utcai közs. isk. tanító, a székelyudvarhelyi ev. ref. egyháznak egykor közszeretben álló kántor tanítója f. hó 3-án meghalt 43 éves korában Budapesten. Halála körünkben is mély rész-vétet keltett.

— **Gőzfürdő városunkban.** Fábían József derék polgártársunk a Bátor Orbán Balázs utcai telken minden tekintetben díszes földszinti házat építetett, amely nemcsak az újonnan rendezendő utcának, hanem modern kivitelénél fogva váro-sunknak is díszére válik Több oldalról felmerült az a téves hiedelem, hogy ott lesz a gőzfürdő. Ezzel szemben kijelentjük, hogy a gőzfürdő a Bethlen-utcában levő fűrészgár melletli telken épül föl. Azonban a tulajdonos több új fűrészt-építése miatt, a gőzfürdő alig ha elkészül augusz-tus közepe előtt. Pedig igazán kár minden pillan-at elmulasztása, mert intelligens közönségünk valóban nélkülöz egy modern gőzfürdőt, amilyent Fábían polgártársunk tervbe vett.

— **A miniszteri kirendeltség és a Székely-Társaságok.** A Székely Szövetség, mozgalmaiból ki-folyólag Dr Koós Mihály kirendeltségi vezető ki-jelentette, hogy ezután a Székely-Társaságokkal állandó összeköttetést szivesen tart fön, mert azok, mint az egyes vidékek különböző viszonyai-

nak legjobb ismerői, sokszor szolgálhatnak a ki-rendeltségnek tanácsokkal és a helyi körülmények-nek megfelelő javaslatokkal Egyuttal felszólítja a Társaságokat, hogy időnként megfelelő előterjesz-téseket küldjenek be hozzá Marosvásárhelyre. A kirendeltség vezetőségén tehát nem mulik semmi jóindulat, hogy segítõ kezét följánlja. Csupán az egyes Székely-Társaságok aluszékonyasága lehet oka, ha elhanyagolják és nem teljesítik tisztükből kifolyó hazafias kötelességüket s ezután is csak papiroson létezik a társasági szervezet. A szabad ermészet ébredésével vaj' lesz-e föltámadás, — avagy ezután is tovább szendergünk puha pár-tánkon!?

— **Törvényhatósági tagválasztás.** Városunk-ban a törvényhatósági bizotts. tagválasztás e hó 8-ikára van kitűzve s d. e. 9 órakor veszi kezde-tét és d. u. 4 óráig tart. A választáson az or-szággyűlési képviselőválasztásra jogosult polgárok vehetnek részt és a szavazatokat a városház tanácstermében veszi át Sándor Mózes kir. taná-csos, választási elnök.

— **A hova pénzt nem kell küldeni.** Nekünk magyaroknak a leggyengébb oldalunk a minden-kori fizetség. De viszont ugy vagyunk megszokva, hogy minden hivatalhoz pénzt kell fizetni. Ez alól azonban kivételt képeznek a m. kir. állami erdőhivatalok és járási erdőgondnokságok, ahol az 1898. XIX. t.-c. 11. §-a szerint pénzt kezelni nem lehet. Ennek ellenére mégis megtörténik, hogy nemcsak egyes erdőbirtokosok, hanem köz-igazgatási hatóságok is az illető hivatalokat pénzek átvételére kérik fel, sőt ha azok a pénzt nem fogadják el, még kötelességmulasztással is megvádolják. A földművelésügyi miniszter most ismételtlen kijelenti, hogy az állami kezeléssel meg-bizott erdőtiszteteknek a hozzájuk beérkező, vagy lefizetett bármi célú és rendeltetésű pénzüsszege-
ket és pénzürtékeket kötelességszerűen vissza kell utasítaniok.

— **Az E. M. K. E.** ez évi közgyűlését június hó 12-én (pünköst másodnapján) Erzsébetvároson fogja megtartani. Vármegeyünk hazafias közönsé-gét felhívjuk, hogy a közelünkben levő közgyűlé-sen minél tömegesebben résztvenni sziveskedjék.

— **A községi és körjegyző urak figyelmébe** ajánlja lapunk kiadóhivatala (Betegh Pál és Társai könyvnyomdai intézete), hogy a vármegeye alispánjának 3071—905. alisp. sz. körrendeletének melékletét képező kimutatás mintájából a szüksé-ges mennyiségű nyomtatvány raktáron van és Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. sz. a. bármi-
kor beszerezhető.

— **Köszönetnyilvánítás.** Néhai Dáné Mózes alsósófalvi ref. pap, 48-as honvéd, ki több évi várfogságot szenvedett hazaszeretetéért. József-stadi várfogsága alatt varrogatással is foglalkozott. Egy általa varrott emléktárgyat őrzött özvegye Nagy Katalin tiszteletes asszony, melyen a követ-kező kivarrás van: „D. M. Józsefvár 1854”. Ezen hazafias kötelességre emlékeztető beces tárgyát ajándékozta nevezett tiszteletes asszony a megyei muzeumnak. Fogadja a muz. egylet nevében há-lás köszönetemet. Molnár Károly muz. igazgató.

— **Zágoni Mózes** égei születésű, budapesti postafőtisztet, márczius 3-án éjjel — állítólag — felesége Zigler Gizella revolverrel meglötte. A gyil-kosság gyanuja nélkül eltemetett postafőtiszt holt-tetemét e hó 5-én exhumálták és felboncolták. Féltilt órakor kezdődött a szomorú aktus. Felás-ták a sirt s a koporsót bevitték a halottas házba. A penészedő, véres holttestet kitétték a boncoló-asztalra, amelyet a hatósági kiküldötteken kívül orvosnövendékek állottak körül. A boncoló-asztal-nál Monninger Vilmos dr., ellenőrző orvos es-küt tett arra, hogy tisztességét legjobb tudása és meggyőződése szerint fogja betölteni. Azután átadták hivatalosan a holttestet Minnich Károly dr törvényszéki orvosnak, aki a boncolást végezte. Megállapították, hogy a halált okozó golyó balról-jobbra haladt az ötödik bordán keresztül és a test hátsó részében megakadt. Innen később a belekbe jutott, ahol vérben uszált. Megállapítot-ták azt is, hogy Zágoni Mózes egészséges ember volt. A jobb és balkezén karcolások vannak s ezekből arra lehet következtetni, hogy ellensze-gült és dulakodott megöletése előtt. A gyilkos-ságra bizonyíték az is, hogy jobbkezén nem ta-láltak füstcsapadékot, ami szintén kizárja az öngyilkosság esetét. A holttest beleit és véré-t edényekbe tették. Az orvosok vegyi vizsgálat alá

veszik, s néhány nap múlva készítik el írásban véleményüket.

— **A városi birtokosság legelőjére** a csorda f. hó 10-én reggel 8 órakor a baromvásár térről fog. állatorvosi megvizsgálás után kihajtatni. A marha-tulajdonosok felhívják, hogy jogosítványukat addig az elnökségnél tisztázzák és jogukat a pénztárnál megváltani sziveskedjenek. Székelyudvarhely, 1905. május 5. Hlatky Miklós, birt. eln.

— **Sétatér területén** és a jégpálya körül ültetett élőfák, ültetvények rongálása, valamint a komló-indák szakgatása 200 koronáig terjedhető és elzárásra átváltoztatható büntetés terhe alatt tilos. (1751—905 kig. sz. polgármesteri hirdetés.

— **Versenydíjnyújtás.** A héjjasfalva—csikgyimesi állami közút 30—31. és 46—47. km. szakaszán levő 76. és 119. sz. műtárgyak helyreállítására 1894 K 4 f, illetve 735 K 25 f, vagyis összesen 2624 K 29 f előirányzott összeggel f. hó 23-án d. e. 10 órakor a székelyudvarhelyi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében zárt ajánlati versenydíjnyújtás lesz. Az ajánlatok elküldéséig teendők. Bántópenz 5 százalék.

— **A sertésvész** Bögöz községben szörványosan fellépett s a községi zárlatot a hatóság elrendelte.

— **A villamos világítás ügye** a legutóbbi meggyűlés óta semmit sem haladt előre. — Mi annak idején állást foglaltunk az ellen, hogy a szerződés versenydíjnyújtás mellőzésével költessék meg a Ganz-gyárral. — Nem azért tettük ezt, mintha a Ganz-gyár iránt nem lett volna meg a bizalmunk, hanem csupán azért, mivel nem tartottuk helyénvalónak, hogy ily nagy beruházást igénylő közmunka a verseny kizárásával adassék ki vállalkozónak. Igen örvendünk, hogy a vármegye közönsége a mi álláspontunkat magáévá tette, de semmi esetre sem helyeselhetjük azt, hogy a villamos világítás ügye levéssék a napirendről, vagy hogy ennek a kérdésnek a megoldása elodáztassék. A villamos telepre úgy azoknak, a kik világítás céljaira, mint pedig azoknak is, a kik motorikus célokra kívánják az áramot igénybe venni, egyaránt sürgős szüksége van. S minthogy számos más város példája mutatja, hogy ezt a kérdést meg lehet oldani, a nélkül, hogy a közönségnek adóterhei emeltetnének, sőt a megoldásnak oly módzata is bizony remélhető, hogy ebből a vállalkozásból a városra nézve tetemes tiszta haszon is háramlik, mindent meg kell tenni oly irányban, hogy az elektromos telep még az év folyamán feleltesse. Ehhez az első lépés: a nyilvános pályázatnak a meghirdetése és nincs kétségünk abban, hogy az illetékes hatóságok a közönség ohajával számolva, haladéktalanul meg fogják tenni ez irányban a szükséges lépéseket.

— **Tizenöt éves furdózás** és különféle hirdett szerek voltak eredmény nélkül számos csúsz és közzvényes betegeknek, kik végre is a híres Zoltán-féle kenőcs használata által teljesen meggyógyultak. Ára 2 korona Zoltán Béla gyógyszer-tárában, Budapest, V. kerület Szabadságtér.

— **Vizsgai íráshoz** igen szép, három színű magyar kerettel, legfinomabb fehér papírra nyomtatott vizsgalapot kaphatók a „Székely-Udvarhelyi” kiadóhivatalában (Betegh Pál és Társai könyv- és papírárukereskedésében) 100-ankint 1 K 40 f (70 kr).

— **Olcsó pénz és helyeszközlés** címmel Bokor András árválfi születésű, becsületes előéletű székely fiatal ember lapunk hírdetése között arról értesíti a közönséget, hogy városunkban jelzálog forgalmi és helyeszközlő irodát nyitott. Az ügyekről élelmes székely hírdetését ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— **A szövés szerszámata.** E címen Thiering Oszkár két kötetes tankönyvet írt, mely a kézi és gépszövés technológiájával foglalkozik. A könyv mindama szerkezeteket és eljárásokat tárgyalja, melyekre a szövőiparosnak szüksége van. Az első kötet a kézi szövésnek van szánva, mely dacára a gépipar terjedésének, ma is alapját képezi a szövésnek. Az előkészítő munkálatok után szerző részletesen leírja a kézi szövőszék egyes alkotórészeit, azután a Jacquard-gépet és a műszövés körébe tartozó szövőszékeket. A második kötet a gépszövés tárgyalja, hasonló beosztással, mint az első kötet a kézi szövést. Az érdemes munka ára kötetenként 3 K 50 fillér. Megrendelhető a „Székely-Udvarhelyi” kiadóhivatalában (Betegh Pál és Társai könyvkereskedése) Székelyudvarhelyt.

180—1905. sz.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az udvarhelyi kir. törvényszéknek 1903. évi 4092. számú végzése következtében Dr Papp

Ferenc ügyvéd által képviselt Vágó Mihály szentmártoni lakos javára ifj. Dombi Ferenc és t. abásfalvi lakosok ellen 50 K 50 f s járulékaik erejéig 1903. évi aug. hó 21. n. foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1230 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: I. Szász Pálnál széna és buza. II. Gergely Józsefnél 2 ló és széna. III. Dombi Mózesnél széna. IV. Szócs Andrásnál 2 ló. V. Dombi Ferencnél széna és buza nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró 1904-ik évi V. 188. számú végzése folytán 50 K 50 f hátralék és eddig összesen 43 K 30 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Homoródbásfalván leendő eszközzésére 1905. évi május hó 11-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklánd, 1905. április 19-én

POLLÁK IGNÁC,
kir. bír. végrehajtó.

147. 1—3

BÁMULATOS OLCSÓSÁGU KÉPES LEVELEZŐLAPOK

melyek az ezredéves kiállítás főbb nevezetességeit, hazánk nagyobb városait, vidékeit és a történelemből vett eseményeket ábrázolják, előnyös és nagy vételnél fogva bámulatos olcsón

2 darab egy krajcár

Udvarhelymegyében csakis

Betegh Pál és Társai papírkereskedésében Székelyudvarhelyen kapható, ahol óriási választék áll különféle művészeti tárgy- és helyi képes lapokból a n. é. közönség rendelkezésére.

Hetenként ajándékot képes levelezőlapokban!

167—1905. vhtói szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a székelyudvarhelyi kir. törvényszéknek 1904. évi 3952/p. számú végzése következtében Dr Pál Ernő ügyvéd által képviselt udvarhelyi zálogkölcson intézet javára, Biró G. András és társa peteki lakosok ellen 210 K s járulékaik erejéig 1904. évi aug. hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 730 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: I. Biás Istvánnál 2 ökör, 1 szekér, buza és széna. II. Biró G. Andrásnál buza nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az oklándi kir. járásbíró 1904-ik évi V. 89/2. számú végzése folytán 210 K tőkekövetelés, ennek 1904. évi június 8-ik napjától járó 6 százalék kamata, 1/2 százalék váltódíj és eddig összesen 96 K 70 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Petekén alpereseknél leendő eszközzésére 1905. évi május hó 17-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Oklánd, 1905. évi április 30-án.

POLLÁK IGNÁC,
kir. bír. végrehajtó.

145.

Hirdetés.

A fenyédi róm. kath. egyháztanács közhírré teszi, miszerint felsőbb hatósági engedély folytán a fenyédi II-ik rész, Málnavész, Gázmér-oldala. Patak ut tetején lévő róm. kath. iskola, lelkes és kántor közös tulajdonát képező mintegy 28 hold 426 négyszögölnyi legelő-erdőket nyilvános árverés útján talajostul eladja.

Az árverés napja 1905. május 21-én d. u. 2 órakor a község házában lesz. Kikiáltási ár holdanként 30, az az harminc korona.

Árverezni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát az egyháztanács elnökének kezébe

tartoznak letenni. Zártajánlatot is elfogad az egyháztanács.

Árverési feltételek a fenyédi lelkesi hivatalnál bármikor megtekinthetők.
Fenyéd, 1905. május hó 5.

1—3

Fekete Imre,
lelkész.**Izákosság nincs többé!**

Kívánatra bárkinek bérmenen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szeszese a tartózkodásról, mert csodahatása ellenszenvessé teszi az izákosságok a szeszes italt.

A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becsületességől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és nagyon sok embernek életét számos évvel meghosszabbította. Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba-adagot és egy koszos írással telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedjék, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan. 128

INGYEN PRÓBA 186. RZ.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek, (Levelek 25 fill., lev. lapok 10 fillérel bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 186.)

62, Chancery Lane,
London, Anglia.**Olcsó pénz és helyeszközlés!**

Székelyudvarhelyt, Kossuth Lajos utca 16. sz. a. (Betegh Pál és Társai könyvkereskedésével szemben) jelzálog-forgalmi irodát nyitottam és az érdeklődő közönség becses tudomására adom, hogy 4—4 és fél százalék mellett már 300 koronától kezdve olcsó kölcsönöket eszközölök.

Ugyszintén cselédek, munkások elhelyezését, valamint adás-vételeket, birtokok, erdők és bányatermek értékesítését is elvállalom.

Mérsékelt díjazás előleges megállapodás szerint, az ügyletek lebonyolítása után.

Értekezhetni naponta d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5 óráig. Levél útján is szívesen szolgálok díjtalan felvilágosítással, megfelelő válaszbélyeg ellenében.

148

Árválfi Bokor András.

Kiadó lakások. Király utca 12. és 14. sz. alatti lakások 3-3 szoba és 1-1 konyha azonnal kiadók Értekezni lehet ugyanott. 150

Szám: 1433—905 tkvi.

Hirdetés.

Bethlenfalva község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. és 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t. c. cikkek a tényleges birtok tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1891. évi XXIX. t. c. cikkben szabályozott eljárás a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t. c. 15. és 17. §§-ai alapján — ideértve e §§-oknak az 1889. évi XXXVIII. t. c. 5. és 6. §§-aiban és az 1891. XVI. t. c. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseit is, valamint az 1889. XXXVIII. t. c. 7. §-a és az 1891. XVI. t. c. 15. §. b. pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886. XXIX. t. c. 22. §-a alapján történt törlesek érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlesei keresetüket hat hónap alatt vagyis az 1905. évi október 2-ig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlesei kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvános könyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, a kik az 1886. XXIX. t. c. 16. és 18. §§-ainak eseteiben ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t. c. 5. és 6. §§-aiban foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtok tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt vagyis 1905. évi október 2-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvános könyvi jogukat bármily irányban sértve vélik, ideértve azokat is, a kik tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. c. 16. §-a alapján történt bejegyzését serelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a

s elfogad az egy-
i lelkészi hivatal-
Fekete Imre,
lelkész.

és többé!

bermen en kül-
a Cozaporból. Kávét,
szes italban egyfor-
tudta nélkül.

er, mint a világ minden
ásról, mert csodabátasá
szokásnak a szeszestől.
sen és biztosan hat, hogy
gy gyermek egyaránt, az
lhatja és az illető meg
kozta javulását.
zról békítette ki ismét,
égyen és becsületességétől
józan polgárok és ügyes
emérek fiatal embert a
z segített és nagyon sok
ével meghosszabbította.
COZAPOR tulajdonosa,
ják, egy próba-adagot és
elt könyvet díj- és költ-
gyi barci is meggyőző-
Közsekedünk, hogy az
matlan. 128

ZA INSTITUTE
(Dept. 186.)
2, Chancery Lane,
London, Anglia.

nyeszkölés!

Lajos utca
könyvkeres-
almi irodát
nség becses
és fél száza-
kezdve olesó

ok elhelye-
tokok, erdők
s elvállalom.
megállapodás
sa után.
8-12-ig, d.
vivenes szol-
megfelelő vá-

okor András.

utca 12. és 14.
tti lakások 3-3
kiadók Értekezni
150

nyve birtokszat-
tatott és ezzel
okra nézve, a
9 évi XXXVIII.
tényleges birto-
endelik, az 1891.
eljárást a telek-
l kapcsolatosan
közze:

1886. XXIX. t.c.
tve e §§-oknak
6. §-ában és
ában foglalt ki-
XXXVIII. t.c.
§. b. pontja
y az 1886. XXIX.
ek érvénytelen-
ési keresetüket

vi október 2-ig
z nyujtsák be,
tható záros ha-
kereset annak a
özben nyilván-
nem szolgálhat;
z 1886. XXIX.
n ideértve az
t.c. 5. és 6.
tényleges bir-
ellenében ellent-
ellentmondásu-
évi október
nyvi hatósághoz
hosszabbítható
mondásuk többé

és 2. pontban
és az ennek
előbb nyert
rányban sértve
alajdonjog ará-
3. §-a alapján
lálják, e tekin-
kérvényüket a

telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt vagyis
1905. évi október 2-ig bezárólag nyujtsák be,
mert ezen meg nem hosszabbítható záros határ-
idő elmulta után az említett bejegyzéseket csak
a törvény rendes útján és csak az időközben
nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik sze-
mélyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.
Együttal figyelmeztetnek azokra a felekre, akik
a kiküldöttnek eredeti okiratokat adtak át, hogy
amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatol-
tattak vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az
eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.
Székelyudvarhely, 1905. évi április hó 13.
Mihály, kir. tszéki egyes bíró.

Eladó háztelek. A Petőfi-utcában
(Szombatfalvi-utca)
3-5 házszám alatti 2 épületes laktelek, közvetlen
a „Korona vendéglő” mellett, szabad kézből örök
áron eladók. Értekezhetni özv. G á l J á n o s n é
tulajdonosnál Székelyudvarhely, Kossuth-utca.
142. 1-3.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű helybeli és
vidéki közönséget, hogy Székelyudvarhelyen, Kos-
suth-utca 65. szám alatt

KELEMEN GYÖRGY
épitőmester, cément-technikus, építési vállalkozó
és tervező

irodát nyitottam. Tervrajzokat készítek félárban 50
százalék engedménnyel a leggyorsabb épülettől a
leggazdagabb kivitelig.
Vidéken egyházaknak templom és torony,
paplak, iskola, községi-ház-terv költségvetéseit az irt
50 százalék engedménnyel alól is elkészítem, azoknak
leszámolását, feltülvizsgálását, vezetését nagyon mér-
sékelt díjért vállalom el. Műcément és betonmunká-
kat, egyszerű fehér és színes granitíterazót, valamint
különleges márványterazót, hazai fehér márványból,
beton csatornát, vasbeton szerkezetű hidakat, melyek
olesőbbak mint a faszervezetű hidak, különösen köz-
ségi utakra ajánlható, szóval minden a műcément
iparba vágó munkát készítek jótállással, feltűnő olesón.

Épitőmesteri irodámat összeköttem ház, telek-
vétel és eladási közvetítéssel Különösen ajánlom a
n. é. eladó és vevő közönség figyelmébe ezt, mivel
szakértői képességem folytán egy vevő mint az
eladó becsületes utasításban részesül. **Kiadó la-
soknál** hirdetésem megkönnyíti egy kereső, mint
a kiadó utánjárását. Fentiekre vonatkozó hirdetésem,
egy jelen hirdetés célra felhasznált állandó rova-
tában, mint lakásom előtt, Kossuth-utca 65. sz. alatt
kitett táblán a n. é. közönség szolgálatára áll.
Minden fentemlített ügyben a díjazás a lehető
legmérsékeltébb, levélbeli megkeresésre, ha válaszbé-
lyeg mellékeltek, azonnal válaszolok. Értekezhetni
mindennap déli 12 órától 1-ig, este 7 órától 9-ig.

APRÓ HIRDETÉSEK

Eladó szabadkézből Kossuth-utca 85. sz. a.
830 négyszögletű telek a rajta levő épü-
letekkel. Utcái vonal 36 méter 90 cm. Hátsó udvarral,
gyümölcsös kerttel, határa a Küküllő folyó. Felvilá-
gosítás irodámban.

A homoródi járás főszolgabírójától.
Szám: 889-905. ki.

Hirdetmény.

Alulírott főszolgabíró közhírré teszi, hogy
Oklánd községben a hetivásár f. é. május 18-án
be fog állíttatni.

Midőn a heti vásárra járó iparosokat, vala-
mint a mezőgazdákat erről ez uton is értesítem,
egyszersmind felkérem, hogy áruikkal, illetve termé-
nyeikkel a heti vásáron minél számosabban
megjelenni sziveskedjenek — már saját érdekük-
ben is.

E vásár beállítására az oklándi járás gazda-
közönségének már régen hangoztatott ohaja s
tekintetbe véve azt, hogy Oklánd község intelli-
gens közönsége, mely a terményeket a piacról
kénytelen beszerezni, nagyon felszaporodott, de
meg a hivatalok mellett két pénzintézet is nagy
forgalmat biztosít, bizton hiszem, hogy e hetivá-
sár sikerülni fog s így a mai gazdasági válságos
helyzetben a vidéknek anyagi és gazdasági érde-
keit tekintve, valóságos megváltója leend.
Homoródklánd, 1905. április hó 15.

141. 2-3 SZABADY, főszolgabíró

Eladó belsőségek. Székelyudvarhe-
lyen, a Soly-
mossy-utcában, több belsőség eladó, esetleg hosz-
szabb időre bérletbe — taksára — kiadó Érte-
kezhetni dr Solymossy Lajos tulajdonossal. 3-2

Gyarmathy István épület és
butor
asztalos
Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 40. sz. alatt
elvéllal és pontosan teljesít minden e szakba tartozó munká-
kat. — Mindenféle alkalmakra készit csinos
ajándék- és emléktárgyakat
a legújabb rajzok és minták szerint, jótállás mellett. —
Jelszava: **szolid munka, jutányos ár és pontosság!**

HERMANN GYÖRGY
FESTŐ ÉS ARANYOZÓ SZÉKELYUDVARHELYEN
KOSSUTH-UTCA 16. SZÁM ALATT
Ajánlom magamat a műfestészet többféle ágában u.
m. templom, arckép és díszmunkák, valamint
címablak festésére. Fővállalok új templomi beren-
dezéseket régi oltárokat, szőszékeket stb. kiújító, fest-
tek és aranyozok, legszebb kivitelben és jutányos ár-
ban. Továbbá **műkedvelő ifjaknak**, kik a festészet-
ben bevezető utmutatást óhajtának nyerni, oktatást
adok óránként egy korona díjért.

FIGYELEM!
A késmárki gyár bejegyzett
védjegye
VALÓDI SZEPESSEGI
VÉD-
JEGY
ECHT ZIPSER
Mebizható
legjobb minőségű hir-
neves valódi szepességi
lenvászon és
damasztáru
minden nagyobb üzletben
kapható. Késmárki gyárt-
mány csak az, mely ezen
védjeggyel van ellátva.
Hazai ipar! 6-10

KISS
szerencséseje
NAGY!

Ki még eddig soha szerencsekísérletet nem
tett az osztálysorsjátékkal, vegyen egy sze-
rencsésorsjegyet KISS bankházában, mert

KISS szerencséseje NAGY!

Kinek még eddig az osztálysorsjátékban
eredménye nem volt, tegyen kísérletet KISS
bankházában, mert

KISS szerencséseje NAGY!

Több ezer fél nyert a lefolyt sorsjátékokban
nagyobb nyereményeket KISS bankházában.
Az eddigi huzásoknál szerencsénk volt már

Háromszor a jutalmat
600.000 koronát = **1.800.000**
és egy nagy nyereményt
400.000 koronát = **400.000**

Összesen 2.200.000
4 sorsjegyre

koronát t. vevőinknek kifizetni.

Minden egyes huzás után közzéteszszük a leg-
nagyobb budapesti hírlapokban a nálunk nyert
sorsjegyek jegyzékét, úgy hogy mindenki meg-
győződhetik, miszerint t. vevőinknek különö-
sen kedvez a szerencse. Kihuzott nyeremények
azonnal kifizettetnek. — Kísérlelje meg sze-
rencsését KISS bankházában, mert

KISS szerencséseje NAGY!

**A XVI. sorsjáték I. osztályának huzása folyó
évi május hó 25. és 26-án lesz.**

Az I. oszt. sorsjegyek árai: Egy nyolcad 1 K 50 f.
Egy negyed 3 K. Egy fél 6 K. Egy egész 12 K.

Kiss Károly és Tsa

a m. kir. szab. oszt.-sorsjáték főelárusító helye.
Budapest, VII. ker, Erzsébet-körút 19 sz.
KISS-féle sorsjegyek kaphatók.

Rösler és Gábor vaskereskedése
„Az arany patkóhoz” Székelyudvarhelyen

UJ VASKERESKEDÉS!

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek szives tudomá-
sására hozni, hogy e napokban Székelykeresztúron, a Kossuth-
téren **fióközletet** nyitottunk.
Ajánljuk jól berendezett vasüzletünkben kapható styriai
acélvassal és kőrisfagerendelyel ellátott miskolci váltókéinket
jótállás mellett; mindenféle ekerészeket, legjobb faju acélkapát,
kaszát, ásót, lapátot, csákányt, fejszét, 2, 3 és 5 águ acél
villát, mindenféle ajtó-, ablak- és butorvasalásokat, acél szer-
számokat, brassói portlandcementet, Hunyadi-vasat, sodrony és
kovácsolt szeptet, csavarokat stb. minden e szakmába vágó vas-
árukat **legelőnyösebb árban** és figyelmes kiszolgálás mellett.
Végül felhívjuk a tisztelt közönség figyelmét az első rangú
gyárakból nagy választékban beszerzett többféle legjobb szerke-
zetű varrógépraktárukra, melyek felelősség mellett igen elő-
nyös árban, esetleg részletfizetésre is kaphatók.
A n. é. közönség becses bizalmába ajánlva magunkat s
jóindulatu szives pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Rösler és Gábor Székelyudvarhely
fióközlet Székelykeresztúron.

SZENKOVITS JÁNOS UTÓDA
férfi és női divat-áruháza
Székelyudvarhely, Batthyányi-tér 4. sz.

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát férfi és női
ruhaszövetekben a legolcsóbtól a legfinomabbig, min-
dennemű ruházati cikkekben. Kész férfi és iskolás gyer-
mekruhákban.
Férfi és női diszkalapok, cipők és nagy választék
fehérneműekben, kítűnő hazai gyártmányu vásznakban,
asztalneműekben és butortakarókban, futószőnyegekben,
nagy szőnyegekben.
Összes ruhadiszek, nap- és esőernyőkben nagy
választék.
Szabó- és kárpitos kellékekben, bluzok és alsó-
szoknyákban állandó nagy raktár.

Legolcsóbb árak!

Utí bóröndök a legnagyobb választékban.
Szappanok, illatszerek fog- és ruhakelék

